

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜR TAŞIYICISI OLARAK TÜRKÜLER

Önder ÇANGAL*

Özet

Yabancılara Türkçe öğretimi gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Dilimizin önem kazanmasına paralel olarak dil öğreticilerimizin de çağın gerektirdiği bilgi ve donanıma sahip olması; bunun yanı sıra Türk tarihini, kültürünü ve edebiyatını çok iyi bilmesi ve özümsemiş olması gerekir. Eğitimcilerimiz dil öğreticisi olmakla birlikte bir kültür elçisi olarak yetiştirilmelidir. Dil öğretimi demek, kültür öğretimi demektir. Bu bağlamda Türkçenin yabancılara öğretiminde türkülerimizden faydalanmak öğretimi zenginleştirecektir. Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminde türkülerini kullanırken dikkat edilmesi gereken hususlara, türkü kullanımının faydalarına ve sınırlılıklarına; Karacaoğlan'ın "Bana Kara Diyen Dilber" türküsüne ve türkülü etkinliklere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkü, türkülerle dil öğretimi, yabancı dil öğretimi, Türkçe öğretimi.

Abstract

Teaching Turkish to foreigners is gaining importance day by day. In parallel to its prominence in our language teachers of the age required to have the knowledge and equipment, as well as the Turkish history, culture and literature of the very well-know and need to be assimilated. In addition the language teacher tutors should be grown as a cultural ambassador. Language teaching is equivalent to the teaching of culture. In this context, teaching Turkish to foreigners take advantage of the local songs will enrich teaching. In this study the issues that need to be aware of when using foreigners, the teaching of Turkish folk songs, folk songs, and the limitations of the benefits of the use; Karacaoğlan's "Bana Kara Diyen Dilber" folk songs and folk songs are included in activities.

Key Words: Folk song, teaching of the language with folk songs, foreign language teaching, Turkish education.

Giriş

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi çok eskilere dayanır. Kaşgarlı Mahmud'un Dîvânü Lûgati't-Türk adlı eseri yabancılara sistemli bir şekilde Türkçe öğretebilmek için

* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi.

yazılan ilk eserdir. “Bu eser günümüzden 900 yıl önce büyük davalarla, Türk dilini ortaya koymak, savunmak, öğretmek için hazırlanmıştır. Kaşgarlı Mahmud’un başlıca çabası Türkçeyi öğretecek temel araçlar hazırlamak olmuştur” (İlaydın, 1972: 97). Dîvânü Lûgati’t-Türk çok yönlü bir eserdir. Eserin temel birkaç özelliğini Köprülü şöyle ifade eder: “...Bu sadece bir lûgat değil, ...Türk lehçeleri ve lehçelerin ses özellikleri, şekil bilgisi, kelimeler hakkında uzun incelemeler yapılacak bir bilgi kaynağıdır. ...Tarih, mitoloji folklor bakımından emsalsiz bir vesikalar hazinesidir” (1934: 42). Kaşgarlı’dan sonra dil öğretiminin günümüze kadar ciddi bir şekilde ele alındığı söylenemez.

Günümüzde dil öğretiminde geleneksel yöntemler ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Fakat bu geleneksel dil öğretim yöntemleri öğrenciler üzerinde beklenen etkiyi göstermemektedir. Öğretmenin merkeze alındığı geleneksel sistemlerde öğrenciler geri planda kalır. Öğretmenin yalnızca yazı tahtasını ve ders kitabını kullanarak sürekli aynı yöntemlerle ders işleme öğrencilerin derse olan ilgilerini azaltır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin kalitesini artırmak ve öğrencilerin ilgilerini canlı tutabilmek için mümkün olan tüm uyarıcıları kullanmak gerekir. Bundan dolayı Türkçe öğretiminde kullanılacak olan görsel ve işitsel araçlar, öğrencilerin görme ve işitme duyularını uyararak öğretimin daha etkili olmasını sağlar.

“Amerika’da Kinder tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, zaman faktörü sabit tutulduğunda hatırlama oranları şu şekildedir: İnsanlar okuduklarının %10’unu, işittiklerinin %20’sini, gördüklerinin %30’unu, görüp işittiklerinin %50’sini, söylediklerinin %80’ini ve yapıp söylediklerinin %90’ını hatırlamaktadır” (Kinder’den aktaran Demirel ve ark., 2002: 78). Öğrenmede aktif olan duyu organlarının sayısı arttıkça öğrenmenin kalıcılığı da aynı oranda artmaktadır. Buna göre öğrenmede en etkili yöntem öğrenme sırasında aktif halde bulunma; yani yaparak ve yaşayarak öğrenmedir. Yabancılar Türkçe öğretiminde öğrencilerin derse olan ilgilerini artırmak ve derslerden beklenen başarıyı sağlamak için bu duruma yönelik aktiviteler hazırlanmalıdır.

Yine yapılan araştırmalarla birçok zekâ türü belirlenmiştir. Bilimsel olarak kabul edilen bu zekâ türleri şunlardır; *görsel zekâ*, *müziksel-işitsel zekâ*, *matematiksel zekâ*, *sözel zekâ*, *bedensel zekâ*. Farklı zekâ türleri insanlarda bireysel farklılıklar oluşturur. “Bireysel farklılıkların bu derece çok çeşitli olması, eğitim sisteminde çoğulcu yöntemlerin kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Çünkü her insan, aktif olarak kullandığı zekâları ile özel bir karışıma sahiptir” (Hoerr’den aktaran Balım, Pekmez, Erdem, 2004: 14). Bu nedenle

Türkçenin yabancılara öğretiminde kullanılacak olan materyaller, farklı zekâ türleri dikkate alınarak hazırlanmalı ve kullanılmalıdır.

Müziksel – işitsel zekâyâ sahip olan öğrenciler seslere daha çok hassasiyet gösterir. Bir müzik veya ses yardımıyla yapılan öğretimlerde bu öğrenciler diğer zekâ türlerine sahip olan öğrencilere oranla daha başarılı olur. Yabancılara Türkçe öğretiminde müzikli etkinlikler öğretimin kalıcı olmasını sağlar.

1. Dil Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Yabancılara dil öğretiminde belirli bir yöntem veya tekniği benimseyip tek yönlü öğretim yapılması doğru olmaz. Dili öğretenler hiçbir yöntemin tutsağı olmamalıdır. Öğretim amaçlarına hizmet edecek olan bütün yöntem ve teknikler öğretim sürecine dâhil edilmelidir.

“Bu da yabancı dil öğreticilerinin, kuramsal yaklaşımlar ve bunların yöntem kavramı çerçevesinde uygulamaya dönüştürülmeleri konusunda analitik bilgiyle donatılmalarıyla mümkündür. Bu açıdan öğretmenlere herhangi bir yöntemin dayatılması yerine, öğretim amaçları doğrultusunda sağlam yöntem bilgisi verilmeli ve böylece onların kendi koşullarıyla tutarlı yöntemsel uygulamaları yapabilmelerini mümkün kılacak düzeyde bilgi ve becerilerle donatılmaları sağlanmalıdır” (Kara, 2010: 411).

Dili öğretenlerin kullanacakları yöntemleri doğru analiz etmesi ve öğrenmesi için yöntemler hakkında bilgi sahibi olması gerekir. Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan belli başlı dil öğretim yöntemleri şunlardır:

1. Dilbilgisi Tercüme Yöntemi,
2. Doğal Yaklaşım,
3. İletişimsel Dil Öğretimi,
4. İşitsel-Dilsel Yöntem,
5. **İşitsel-Görsel Yöntem,**
6. Seçmecî Yöntem,
7. Sessiz Yöntem,
8. Sözel Yaklaşım ya da Durumsal Dil Öğretimi,
9. Telkin Yöntemi,
10. Toplu Fiziksel Tepki,
11. Toplulukta Dil Öğrenme,
12. Bilişsel Yöntem,
13. Okuma Yöntemi,

14. Dolaysız Yöntem (Gür, 1995: 24-35).

İşitsel-görsel yöntem müzikli etkinliklerin kullanılmasına imkân sağlayan en uygun yöntemlerden birisidir. Zira bu yöntemde; öğretim materyallerinde kullanılan, anlamayı kolaylaştıran ve çoklu ortam özellikleri içeren işitsel – görsel öğeler sıklıkla kullanılır. Bu öğeler aracılığıyla dersin önemli noktaları vurgulanır. Oluşturulan yapılar öğrencinin dikkatini çeker ve derse isteklerini artırır. Görsel ve işitsel öğelerin ön planda olması izleyenleri kısa sürede etkiler. Görme ve işitme duyularına hitap edildiği için öğrencilerde kalıcı öğrenme gerçekleşir ve dil öğreticisi hedefine ulaşır. Görsel ve işitsel öğelere örnek olarak; *kitaplar, haritalar, resimler, gerçek eşyalar ve modeller, radyo teyp, ses bantları, CD'ler, videolar* gösterilebilir.

Yabancı dil öğretimi uygulamalarının başarısı; temel alınan ilkeler ve yöntemlerin sınıf içindeki kullanım koşullarına bağlıdır. Temel ilkeler; dil ve eğitim bilimcilerin çeşitli araştırmalar sonucu ulaştıkları bulgulara göre oluşturulmuş bir dizi önermedir. Bu önermeler, temel ilkelere uygun bir sınıf içi etkileşimini planlamak ve uygulamakla, yabancı dil öğretimindeki etkililikten söz edilebilir. Yabancı dil öğretimindeki ilkelere biri dört temel dil becerisini geliştirmektir. Bu beceriler; dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın işlevsel bütünlüğünden oluşmaktadır. Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken bu dört temel becerinin birlikte yürütülmesi gerekmektedir (Demirel, 1993: 23).

İyi bir öğretici sınıf içerisinde öğrencilerin bütün becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar. Yabancı dil öğretiminde, hedef kitleye uygun ve dil öğrenme amaçlarına hizmet edebilecek etkinliklere yer verir. Öğrencilere öğretilen konularda bir sıra takip ederek basitten karmaşığa, somuttan soyuta öğretim anlayışı sergiler.

Yapılandırmacı¹ yaklaşıma uygun olarak öğrenciyi merkeze alan ve aktif bir öğretim yöntemi olan müzikle dil öğretimi, gerek ana dil öğretiminde gerekse yabancı dil öğretiminde kullanılmaktadır. Müzikle dil öğretimi öğrencileri rahatlatan, dinlendiren ve neşelendiren bir öğretim yöntemidir.

¹ Öğrenenin etkin rol aldığı yapılandırmacı öğrenmede, sadece okumak ve dinlemek yerine tartışma, fikirleri savunma, hipotez kurma, sorgulama ve fikirler paylaşma gibi öğrenme sürecine etkin katılım yoluyla öğrenme gerçekleştirir. Bireylerin etkileşimi önemlidir. Öğrenenler, bilgiyi olduğu gibi kabul etmezler, bilgiyi yaratır ya da tekrar keşfederler (Perkins, 1999: 7).

2. Kültür ve Türkülerimiz

Demir'e göre "Kültür, bir millet veya topluluğa özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünüdür. Tarihî ve toplumsal gelişme süreci içerisinde yaratılan maddi ve manevi değerlerin tamamıdır" (2010: 7).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı önemli hususlardandır. "Dil öğretimi aynı zamanda kültür öğretimidir" (Özbay, 2009: 5). Türkçeyi öğrenen kişi yabancı dilin yanı sıra örf ve âdetlerimizi de öğrenir. Türkçe öğreticisi hangi yöntemi kullanırsa kullansın öğrenciye dil unsurlarının yanı sıra kültür unsurlarını da vermelidir.

Ninniler, masallar, mâniler, destanlar, efsaneler ve türküler kültür aktarıcılarımızdandır. Dil öğretiminde seviyeye ve amaca uygun olarak bu eserlerden faydalanmak öğretimi zenginleştirecektir. Özellikle türkülerimiz ezgili olması sebebiyle müzikle dil öğretiminde kullanılmalıdır.

Türküler bir olay üzerine yakılır. Yaşar Özürcüt, "Türküyü türkü yapan 'olay'dır, 'öykü'südür türkünün. Olayların içeriği türkünün ezgisini çağırır; ezgisi olayın öykülemesini kolaylaştıracak biçimde yapılmıştır" (1999: 14) diyerek türkülerdeki anlatı ve öyküleme kuvvetine dikkat çeker. Öykülerden yola çıkarak söylenen türkülerde milletler kendi geçmişlerini bulur ve kendi millî hassasiyetlerini oluşturur. Milletlerin meydana getirdiği bu değerler zaman içinde dilden dile, kuşaktan kuşağa aktararak günümüze kadar ulaşır. Bu bağlamda kültürden yola çıkarak yabancılara Türkçe öğretiminde kullanacağımız öğretim yöntem ve tekniklerinde, Türk insanının kimliğini kazanmasında önemli bir yere sahip olan türkülerimizi kullanmamız yerinde olacaktır.

Türkü sözcüğünün ilk olarak XV. yüzyıla ait Ali Şir Nevâî'nin Mizânü'l- Evzan (*Vezinlerin Terazisi*) adlı eserinde (1993) geçtiği bilinmektedir: "... Ve yine bir şarkı türüdür ki ona *Türkü* denmektedir." Türkü, Türk halk edebiyatı nazım şekli ve türüdür. Ezgisi yönüyle diğer halk şiiri türlerinden ayrılır. Türküler genellikle anonimdir. İsimleri bilinen saz şairlerinin söyledikleri de giderek halka mal olmuş ve bunlar da anonimleşme eğilimine girmiştir. Türkü söylemeye "türkü yakmak" da denir. Türkü adı Türk sözcüğüne Arapça "î" eki eklenmesiyle ortaya çıkmıştır. "Türk'e özgü" anlamına gelir.

Türküler genellikle hece vezninin 7, 8 ve 11'li kalıplarıyla kıtalar halinde söylenir. Her kıta türkünün asıl sözlerinin bulunduğu bent ile nakarattan meydana gelir. Nakarat her bendin sonunda tekrarlanır. Bu kısım bağlama veya kavuştak diye de bilinir. Türküleri kesin ayrıma

sokmak güçtür. Bir yörede yakılan türkü diğer bir yöreye şekli ve söyleniş biçimi değişerek geçebilir. Türkülerin en önemli özelliği bir ezgiye sahip olmasıdır.

3. Dil Öğretiminde Türkü Kullanımı

“İşitsel araçlar, doğru dil alışkanlıklarının kazandırılmasında ve tekrar alıştırmalarının yapılmasında etkili olmaktadır” (Demirel, 1993: 97). “Yapılan araştırmalara göre bebekler daha anne karnındayken altıncı ve yedinci aylardan itibaren seslere, özellikle de müziğe tepki verir” (Mumcu, 2009). Bilim adamlarına göre müzik bilişsel düşünme kabiliyetini artırır. Okul çağındaki çocukların daha hızlı okumalarını; yazma, anlama ve düşünme becerilerinin geliştirilmesini sağlar. Daha dünyaya gelmeden dikkatimizi çeken müzik, işitme duyusunu en hızlı harekete geçiren işitsel araçlardan biridir.

Yabancılara Türkçe öğretiminde ezgili olma özelliğine sahip olan türkülerin kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırır. Türkü yardımıyla yapılacak etkinlikler öğrencilerin telaffuzlarını geliştirir. Öğrenciler türküyü birkaç kez dinledikten sonra sözlerini tekrarlamaya çalışır. Bu şekilde öğrencilerin dinleme becerilerinin yanında konuşma becerileri de gelişir. Türkülerin kavuştuklarında bazı kelimeler sıklıkla söylenir. Tekrar edilen bu kelimelerin telaffuzları öğrenciler tarafından kolayca söylenir ve bu kelimelerin ezberlenmesi daha kolay olur.

Dil öğretiminde klasik yöntemler kullanıldığında öğrencilerin dikkati belli bir süre sonra dağılır. Farklı etkinliklerin yapılması öğrencilerin kaybolan isteklerini yeniden canlandırır. Dil öğreticisi, Türkçeyi öğrenenlerin amaçlarına ve seviyelerine uygun olarak türkölü etkinlikler türetebilir.

4. Türkölü Etkinlikler

4. 1. Türkölü dinleterek boşluk doldurma:

Bu etkinlikte öğretmen öğrencilere bir türkölü dinletir. Öğrenciler, öğretmenin kendilerine verdiği çalışma kâğıdındaki boşlukları dinledikleri türkölüye bağılı kalarak doldurmaya çalışırlar. Öğretmenin önceden hazırladığı çalışma kâğıdında hedef kelimelerin yeri boş bırakılmalıdır.

Örnek:

Karacaoğlan'ın “*Bana Kara Diyen Dilber*” adlı türkölüsü dinletilir. Türkölü birkaç kez dinletildikten sonra öğrencilerden boşlukları doldurmaları istenir.

..... deyi yerme

Mevla'm hor

Ela sürme

..... kara değil mi

Karac'oğlan maşallah

Bir gün inşallah

..... donludur Beytullah

..... değil mi

4. 2. Koro oluşturma:

Bu etkinlikte öğrencilerin ezgisini beğendiği bir türkü üzerinde çalışılabilir. İlgili türkünün sözleri ve müziği öğretmen tarafından önceden hazırlanır. Öğrenciler türkünün sözlerine ve ezgisine alıştıktan sonra türkü hep birlikte seslendirilir.

4. 3. Türkü ezberleme:

Öğretmen, öğrencilere türkünün sözlerinin yazılı olduğu bir çalışma kâğıdı ile ilgili türkünün ses dosyasını verir. Öğretmen öğrencilere türküyü ezberlemeleri için bir süre tanımalıdır. Bu süre bir hafta olabilir. Öğrencilere verilen süre sonunda bir değerlendirme yapılacağı önceden söylenir. Değerlendirme doğrudan not verme şeklinde değil de artı puan verme şeklinde olmalıdır. İstekli olmayan öğrenciler zorlanmamalıdır.

4.4. Türkü ile ilgili sorular çözme:

Seçilen türkü öğrencilere birkaç defa dinletilmeli ve sonrasında ilgili türkü hakkında hazırlanan sorular öğrenciler tarafından cevaplandırılmalıdır. Başarılı öğrenciler ödüllendirilebilir. Seçilen türkü bir hikâyeden beslenmişse önce hikâyeye verilir, sonra türkü dinletilir. Daha sonra türkü ile ilgili hazırlanan soruların cevaplanması istenebilir.

Örnek:

1. Aşağıdaki soruları “Bana Kara Diyen Dilber” adlı parçaya göre cevaplayınız.

- Çeşme başındaki kız Karacaoğlan’a neden *Kara Emmi* diye sesleniyor?
- Karacaoğlan kıza neden kırılıyor?
- Kıza türkü yakan Karacaoğlan’a göre başka neler kara renge sahiptir?

2. Mısralardaki yazım yanlışlarını düzelterek boşluklara doğru cümleleri yazınız.

Bene kara diye yerme

.....

Mevlam yeratmış hor germe

.....

Ela guze seyah sürme

.....

Çekilir kere değil mi

.....

Yabancılara Türkçe öğretiminde dil bilgisi kurallarının öğrencilere sezdirme yoluyla verilmesi gerekir. Ele alınan türküde *kara* sözcüğü *siyah* sözcüğüyle eş anlamlıdır. Bu türküyle birlikte “sözcükte anlam” bölümü içerisinde yer alan “eş anlamlı kelimeler” konusu verilebilir.

Öğrenciler soruları cevaplandırdıktan sonra aşağıda olduğu gibi, şarkının tüm sözleri öğrencilere verilerek cevapların kontrol edilmesi sağlanmalıdır.

Bana Kara Diyen Dilber

Hikâyesi

Karacaoğlan bir yerden bir yere giderken bir çeşme başında mola vermiş. Çeşme başında suyunu dolduran bir kızcağız:

– Kara Emmi nereye gidiyorsun? demiş.

Karacaoğlan esmer bir delikanlıymış; ama bir zenci gibi de kapkara değilmiş. Karacaoğlan kızın bu sözüne çok üzülmüş ve bir türkü yakmış (söylemiş).

Karacaoğlan’ın başından geçen olay anlatıldıktan sonra öğrencilere “emmi”nin “amca” demek olduğu belirtilir. Daha sonra “türkü yakmak” deyimini açıklanır. Seviyeye göre deyimlerle ilgili birkaç tane daha örnek verilebilir.

Sözleri

Bana 'kara' diyen dilber

Kaşların kara değil mi

Yüzünü güldüren gelin

Gözlerin kara değil mi
 Beni 'kara' deyi yerme
 Mevla'm yaratmış hor görme
 Ela göze siyah sürme
 Çekilir kara değil mi
 Karac'oğlan der maşallah
 Bir gün görünür inşallah
 Kara donludur Beytullah
 Örtüsü kara değil mi
 Karacaoğlan

Türkünün sözleri verildikten sonra varsa öğrencilerin bilmedikleri kelimeler tespit edilir ve anlamları verilir. Bu türküde geçen “kara donlu Beytullah”ın ne demek olduğu ve bizim için ne ifade ettiği öğrencilere açıklanabilir.

Sonuç ve Öneriler

Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak olan yöntem ve tekniklerin seçimi öğretimin kalitesini artırabilmek açısından çok önemlidir. Avrupa dilleri ortak çerçeve metnine göre dil öğreticisinin kendi muhakeme gücünü kullanarak dil öğretim sürecini yönlendirmesi gerekir. Bu doğrultuda öğretmen, seçeceği yöntem ve tekniklerin yanı sıra belirlediği çeşitli etkinliklerle dersi çekici hale getirmelidir.

Günümüzde yalnızca ses ve şekil özelliklerine dayanan dil öğretimi anlayışı kabul edilemez. Yabancı dil öğreticilerimiz; çağın gerektirdiği bilgi ve donanıma sahip olmanın yanı sıra Türk tarihini, kültürünü, edebiyatını çok iyi bilmeli ve özümsemelidir. Eğitimcilerimiz dil öğreticisi olmakla birlikte bir kültür elçisi olarak yetiştirilmelidir.

Müziğin, bireyin ruh sağlığına ve zihin yapısına sağladığı katkılar göz önüne alındığında yabancılara Türkçe öğretiminde müzik kullanımının fayda sağlayacağı muhakkaktır. Buna göre kültür taşıyıcısı olan türkülerin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılması öğretime zenginlik katacaktır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde türkülerden faydalanırken bazı hususlara dikkat edilmelidir:

1. Öğretmen, faydalanacağı türkü hakkında önceden planlama yapmalıdır. Türkünün seviyeye uygun olup olmadığı tespit edilmeli, daha sonra öğrencilerin seviyesine uygun etkinlikler hazırlanmalıdır.
2. Öğrencilere türkü dinletilmeden önce sınıf hazır hale getirilmelidir. Etkinlikten önce kullanılacak olan türkünün hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmalı; varsa hikâyesi anlatılmalı, motive edici sözler söylenmelidir.
3. “Öğrenciler ilk önce müziğe ve şarkının yorumuna yoğunlaşırlar” (Anşın, 2006: 9-20). Ezgisi olan türkülerde de aynı durum geçerlidir. Bu nedenle türkünün bir defa dinletilmesi yeterli değildir. Etkinlikte yazılı bir çalışma varsa türkünün birden fazla dinletilmesi gerekir.
4. Yabancılara Türkçe öğretiminde, uygulanacak türkölü etkinlikler için iyi bir ses sistemi kullanılmalıdır. Öğrencilerin dinlediğini rahatça anlayabilmesi için seslerin net ve anlaşılır olması gerekir.
5. Adından da anlaşılacağı gibi “Türk’e ait olan” türkülerimizde milliyetçi unsurların bulunması doğaldır; ancak seçilecek türkülerde bu unsurlar öğrencileri rahatsız edecek (aşırı milliyetçi, aşırı dinci) boyutta olmamalıdır. Sözler seviyeye uygun olmalıdır. Türkölü; dili öğrenen bireylerin kültürlerine zıt olmamalı, yabancılarda asimile olma endişesi yaratmamalıdır.
6. Türkölümüzün çoğunda, bir hikâyeden beslenme ya da bir hikâyeye kaynaklık etme özelliğini vardır. Bu bağlamda öğrencilere türkölle birlikte hikâyesinin verilmesi öğrencilerin ilgilerini canlı tutacaktır. Öğrenciler, hikâyesini öğrendikten sonra türkölü daha dikkatli dinler. Türkölü etkinliklerin yanı sıra verilen hikâyeye ilgili etkinlikler de hazırlanabilir. Bu sayede öğrencilere çeşitli etkinlikler bir arada sunulmuş olur.
7. Müzikli etkinliklerde öğrencilere dönüt ve pekiştirme vermek gerekir. Öğrenciler aldıkları dönütlerle kendilerini değerlendirme imkânı bulacak ve öğretimin etkisi artacaktır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde, temel seviyede türkölülerden yararlanamayız. Zira öğrencilerin kelime hazinesi buna izin vermeyecektir. Ayrıca dinleme becerileri yeterince gelişmemiş olduğundan öğrenciler dinlediklerini anlamakta güçlük çekebilir. Orta seviyede ve ileri seviyede ise durum daha farklıdır. Orta seviyede kullanılacak türkölünün açık ve anlaşılır olması durumunda öğrencilerin dinlediklerini anlamalarında sorun olmayacaktır. İleri

seviyede ise öğrenciler türküleri anladıkları gibi, türkülerdeki kültür öğelerini de rahatlıkla kavrayabilir.

Kaynakça

- Ali Şir Nevâî. (1993). *Mizân'ül Evzan*. Haz. Kemal Eraslan, Ankara.
- Anşın, S. (2006). Çocuklarda yabancı dil öğretimi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6), 9-20.
- Balım, A., Pekmez, E. ve Erdem, M. (2004). Asitler ve bazlar konusunda çoklu zekâ kuramına dayalı uygulamaların öğrenci başarısına etkisi. *Ege Eğitim Dergisi*, 5 (2), 13-19.
- Demir, N. (2010). *Türk ninnileri*. Ankara: Sarkaç Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.
- Demirel, Ö. (2002). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. S. ve Yağcı, E. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme* (Genişletilmiş 2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Gür, H. (1995), Dil öğretim yöntemleri: Doğal yaklaşım. *Dil Dergisi*, (38), 24-35.
- İlaydın, H. (1972). Divan'la ilgili bazı gözlemler ve düşünceler. *Türk Dili (Divanü Lügati't-Türk Özel Sayısı)*, 27 (253), 96-104.
- Kara, M. (2010). Oyunlarla Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi TÜBAR*, (27), 407-421.
- Kavcar, C. (2004). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Engin Yayınları.
- Köprülü, M. F. (1934). *Türk dili ve edebiyatı hakkında araştırmalar*, Ankara.
- Mumcu, A. (27 Mart 2009). *Anne karnında duyu organlarının gelişimi*. <http://www.kurumsalhaberler.com/amerikanhastanesi/bultenler/anne-karninda-duyu-organlarinin-gelisimi/html>. Erişim Tarihi: 11.01.2012.
- Özbay, M. (2009), *Türkçe özel öğretim yöntemleri I* (3.Baskı). Ankara: Öncü.
- Özürküt, Y. (1999). Türkülerin doğuş öyküleri. *Papirüs*, (31), 14-15.
- Tarhan, N. (2009). Zekânın Tipi Önemli, 19 Aralık 2011, "okulweb.meb.gov.tr/27/01/966497/htmls/webim/B2/Zeka.doc".
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Yazım kılavuzu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türk Dil Kurumu. (2009). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.